

Bryssel, 20. marraskuuta 2025
(OR. en)

15699/25

MAMA 268	COHOM 172
MED 97	JAI 1737
CFSP/PESC 1683	MIGR 441
COPS 613	COTER 201
WTO 116	TRANS 566
ENV 1253	EMPL 526
ENER 606	DIGIT 247
ECOFIN 1559	EDUC 464
DEVGEN 216	

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Neuvoston päätelmät Välimeren sopimuksesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena ulkoasiainneuvoston istunnossaan 20. marraskuuta 2025 hyväksymät neuvoston päätelmät Välimeren sopimuksesta.

Neuvoston päätelmät Välimeren sopimuksesta**Yksi meri, yksi sopimus, yhteinen tulevaisuus**

1. Euro–Välimeri-kumppanuuden vahvistaminen on yksi Euroopan unionin strategisista painopisteistä. Eteläisen Välimeren kumppanit ovat myös ilmaisseet olevansa erittäin kiinnostuneita vahvistamaan siteitä Euroopan unioniin nyt, kun maailmanlaajuinen ja alueellinen geopoliittinen tilanne edellyttää entistä tiiviimpiä poliittisia suhteita ja vahvistettua kumppanuutta. Tässä yhteydessä neuvosto panee tyytyväisenä merkille komission ja korkean edustajan yhteisen tiedonannon ”Välimeren sopimus – Yksi meri, yksi sopimus, yhteinen tulevaisuus”. Sopimus tarjoaa tilaisuuden uudistaa EU:n suhteita eteläisen Välimeren maihin ja edistää yhteistä Välimeren aluetta.
2. Vuoden 1995 Barcelonan julistuksesta on nyt kulunut 30 vuotta, ja vain vahvalla molemminpuolisella sitoutumisella yhteisiin periaatteisiin ja yhteisellä toiminnalla yhteisen luomisen hengessä sekä yhteisen omistajuuden, yhteisten etujen ja jaetun vastuun avulla voimme saavuttaa kolme vuosikymmentä sitten asetetut tavoitteet rauhan, vakauden, kestävän yhteisen vaurauden ja kilpailukyvyyn varmistamiseksi Välimeren alueen ihmisille. Tämä on erinomainen tilaisuus käsitellä yhteisiä alueellisia haasteita ja mahdollisuuksia poliittisen vuoropuhelun ja yhteistyön avulla.
3. Neuvosto palauttaa mieleen 16. huhtikuuta 2021 annetut neuvoston päätelmät uudistetusta kumppanuudesta eteläisen naapuruston kanssa – Välimeren alueen uusi toimintaohjelma ja vahvistaa esitettyjen painopisteiden ja periaatteiden merkityksen. Sopimus perustuu tähän toimintaohjelmaan, sen talous- ja investointisuunnitelmaan, strategiaan ja kokonaisvaltaisiin kumppanuuksiin sekä muihin alueellisiin yhteistyökehyksiin. Lisäksi sopimuksen tavoitteena on luoda synergioita ja määritellä uudelleen, päivittää ja elvyttää yhteistä toimintaohjelmaamme vahvistamalla uusi yhteinen lähestymistapa, jolla vastataan alueen muuttuviin haasteisiin. Myös vakiintuneita kanavia, erityisesti assosiaatiosopimuksia ja kumppanuuksien painopisteitä, hyödynnetään täysimääräisesti. Ne muodostavat edelleen oikeudellisen, institutionaalisen ja poliittisen perustan yhteistyölle, ja ne olisi otettava huomioon sopimuksen täytäntöönpanossa. Ajan mittaan olisi myös keskityttävä kehittämään yhteisiä aloitteita lähialueiden maiden kanssa, myös kolmenvälisen yhteistyön avulla.
4. Neuvosto korostaa, että molempien osapuolten on tärkeää sitoutua rauhaan, turvallisuuteen ja monenväliseen sääntöihin perustuvaan kansainväliseen järjestykseen, ihmisoikeuksiin sekä kansainväliseen oikeuteen, mukaan lukien Yhdistyneiden kansakuntien peruskirja. Neuvosto toistaa kehotuksensa kunnioittaa täysimääräisesti Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimusta (UNCLOS), jonka mukaisesti kaikki toiminta valtamerillä ja merillä on toteutettava.

5. Neuvosto korostaa, että sopimuksen keskeisenä tavoitteena on edistää yhteistä Välimeren aluetta. Neuvosto tukee sopimuksen aihealueita, jotka perustuvat seuraaviin kolmeen pilariin: 1) ihmiset: muutoksen, yhteyksien ja innovoinnin liikkeellepaneva voima, 2) vahvemmat, kestävämmät ja yhdentyneemmät taloudet ja 3) turvallisuus, varautuminen ja muuttoliikkeen hallinta.
6. Neuvosto korostaa, että on tärkeää rakentaa ihmisten ja maiden välille yhteyksiä, jotka edistävät keskinäistä ymmärrystä ja tarjoavat mahdollisuuksia kestäväan kasvuun ja kehitykseen. Taloudellisen yhdentymisen tehostamiseen, kestäväan kaupan ja investointien edistämiseen, talouden ja arvoketjujen monipuolistamiseen, sinisen talouden kehittämiseen, energiayhteistyöhön ja EU:n ja eteläisen Välimeren maiden välisiin yhteyksiin liittyy valtavasti potentiaalia, jonka avulla voidaan luoda työpaikkoja ja varmistaa vakaus ja talouden häiriönsietokyky ja siten puuttua olemassa olevaan sosiaaliseen eriarvoisuuteen ja edistää sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Neuvosto korostaa myös, että ilmastonmuutoksen, ympäristön tilan heikkenemisen ja veden niukkuuden torjunta Välimeren alueella, erityisesti Barcelonan yleissopimuksen täytäntöönpanon avulla, sekä jatkuva panostus koulutukseen ja nuorisotyöllisyyteen, kulttuuriperinnön suojeluun ja arvostamiseen sekä väestökehityksen haasteisiin vastaamiseen ovat edelleen yhteinen painopiste.
7. Neuvosto korostaa tarvetta lisätä poliittista yhteistyötä eteläisen Välimeren kumppaneiden kanssa ja tehostaa poliittista ja toimintapoliittista vuoropuhelua. Tähän sisältyy rauhaan, turvallisuuteen ja puolustukseen liittyvän yhteistyön vahvistaminen, myös konfliktien ehkäisyyn, rauhanvälitykseen, järjestäytyneen rikollisuuden ja meriturvallisuuden aloilla, jotta voidaan vastata yhteisiin haasteisiin, vahvistaa Välimeren kumppaneiden valmiuksia ja helpottaa alueiden välistä tietojenvaihtoa. Turvallisuus- ja puolustusyhteistyötä tehdään yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan ja EU:n nykyisten puitteiden mukaisesti.
8. Neuvosto tukee muuttoliikkeen yhteistä hallintaa kokonaisvaltaisella, koko hallinnon kattavalla, koko reitin kattavalla ja oikeuksiin perustuvalla lähestymistavalla, jotta voidaan ehkäistä laitonta muuttoliikettä ja torjua salakuljettajien liiketoimintaa tehostamalla rajavalvontaa, parantaa haavoittuvassa asemassa olevien muuttajien, turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten suojelua, pyrkiä tehokkaaseen palauttamis- ja takaisinotto politiikkaan, mukaan lukien turvalliset ja ihmisarvoiset palauttamiset sekä kestävä uudelleenkotouttaminen, puuttua muuttoliikkeen ja pakkomuuton perimmäisiin syihin ja jäsentää laillisia muuttoväyliä noudattaen EU:n ja kansallista toimivaltaa, turvapaikka- ja muuttoliikepolitiikan ja EU:n lainsäädännön ulkoisen ulottuvuuden mukaisesti.
9. Neuvosto korostaa, että eteläisen Välimeren kumppaneiden kanssa on tehtävä yhteistyötä ihmisoikeuksien, hyvän hallintotavan, demokratian, oikeusvaltioperiaatteen ja perusvapauksien ylläpitämiseksi ja edistämiseksi osana Välimeren sopimuksen täytäntöönpanoa.

10. Neuvosto kehottaa panemaan Välimeren sopimuksen nopeasti ja tehokkaasti täytäntöön. Täytäntöönpanoa tuetaan seuranta- ja hallintojärjestelmällä, jonka välityksellä neuvosto antaa poliittista ohjausta. Neuvosto pyytää erityisesti komission yksiköitä ja Euroopan ulkosuhdehallintoa toimittamaan neuvostolle hyvissä ajoin vuotuisen kirjallisen selvityksen sopimuksen täytäntöönpanosta edellä mainitun neuvoston roolin edistämiseksi kaikilla asiaankuuluvilla tasoilla, tarvittaessa myös ulkoasiainneuvostossa. Neuvosto kehottaa komission yksiköitä ja Euroopan ulkosuhdehallintoa hyödyntämään sen ohjeita, jotta yhteisen tiedonannon pohjalta voidaan kehittää asiaa koskeva toimintasuunnitelma, jonka avulla voidaan käynnistää aloitteiden ja toimien toteuttaminen.
11. Neuvosto toteaa, että Välimeren unioni on ainutlaatuinen alueellinen yhteistyöjärjestö. Koska Välimeren unionilla on paljon vaikutusvaltaa ja kokemusta alueellisten verkostojen rakentamisesta ja yhteistyön edistämisestä, sitä pidetään kumppanina sopimuksen täytäntöönpanossa olennaisilla aloilla.
12. Sopimuksen täytäntöönpanossa olisi kiinnitettävä erityistä huomiota nuorten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen ja heidän rakentavaan osallistumiseensa, mukaan lukien nuorten Välimeren parlamentaarisen yleiskokouksen kautta. Yhteistyö työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan kanssa on niin ikään edelleen ensiarvoisen tärkeää. Kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden kanssa käytävän vuoropuhelun olisi edistettävä sopimuksen täytäntöönpanoa.
13. Sopimuksen tehokasta täytäntöönpanoa olisi tuettava hyödyntämällä asiaankuuluvia EU:n politiikan välineitä, myös olemassa olevia rahoitusvälineitä. Neuvosto toistaa, että on varmistettava riittävät taloudelliset resurssit. Neuvosto toteaa, että on tarpeen käyttää asiaankuuluvia EU:n rahoitusvälineitä, ja korostaa näiden välineiden välisen johdonmukaisuuden ja synergian varmistamisen merkitystä, ja ottaa käyttöön lisäresursseja yksityiseltä sektorilta sekä eurooppalaisilta ja kansainvälisiltä rahoituslaitoksilta, jotta voidaan tehostaa muutostoimia Global Gateway -strategian painopisteiden mukaisesti ja koordinoitusti jäsenvaltioiden aloitteiden kanssa hyödyntäen Team Europe -lähestymistapaa.
14. Neuvosto korostaa, että sopimuksen mukaista poliittista yhteistyötä koskevan tietoisuuden ja ymmärryksen lisäämiseksi tarvitaan vankkaa tiedotusta ja strategista viestintää. Rakentavan vuoropuhelun edistämiseksi on tärkeää tukea sananvapautta ja monipuolisen tiedon saatavuutta sekä torjua väärää tietoa ja disinformaatiota.